

A photograph of two men standing on a wide, modern staircase with wooden steps and railings. The man on the left is wearing a dark jacket and has his arm around the man on the right. The man on the right is wearing a white jacket and is giving a thumbs-up gesture. The background shows a large, multi-level atrium with wooden accents and modern lighting.

MATKARAPORTTI –Strasbourg 2013

FINTIKO ROMANO FORUM RY.
MATKARAPORTTI –ERTF PLENARY ASSEMBLY
RANSKA, STRASBOURG 4.-.7.9.2013

SUOMEN ROMANIFOORUMI
MÄKELÄNKATU 58-60 A
00510 HELSINKI

FINTIKO ROMANO FORUM

Mäkelänkatu 58-60 A
00510 Helsinki

MATKARAPORTTI / ERTF PLENARY 2013

23.9.2013

PERUSTIEDOT:

Matkan tarkoitus:

- osallistuminen Suomen delegaattina ERTF:n Plenary Assemblyyn 2013
- osallistua ERTF:n hallituksen valmisteleman uudistusohjelman käsittelyyn sekä niiden äänestämiseen (sääntömuutokset sekä kehityssuunnitelma)
- verkostoitua ERTF:n delegaattien kanssa

Aika: 4.-7.9.2012

Paikka: Ranska, Strasbourg

Osallistujat: Fintiko Romano Forum: Tino Varjola sekä Ossi Blomerus,

Muut suomalaiset

osallistujat: Suomen suurlähetystö (Strasbourg): Tanja Leikas-Bottas,
Ulkoasiainministeriö: Ihmisoikeussuurlähettiläs Rauno Lehtisaari

Raportin laatija: Tino Varjola

Organisaatio: Fintiko Romano Forum (Suomen romanifoorumi)

MATKAN KUVAUS:

Keskiviikko 4.9.2013

Matkapäivä: Heräsin noin klo 5.00 ja aamupalan jälkeen ajoin Ossi Blomeruksen veljen Taisto Blomeruksen luokse Helsinkiin Käpylään, jonka jälkeen Taisto vei meidät Helsinki-Vantaan lentokentälle. Olin tehnyt meidän molempien lähtöselvityksen netissä ja turvatarkistusten jälkeen lensimme Finnairin lennolla AY821 Helsingistä Frankfurtiin (8:20-9:55). Lento meni hyvin ja Frankfurtin kentältä ostin lipun klo 11.00 lähtevään Strasbourgin bussiin ja saavuimme Strasbourgiiin noin klo 13.30 paikallista aikaa.

Olin varannut meille hotelliin edullisesta Ibis Budget Strasbourg -hotellista (<http://www.accorhotels.com/gb/hotel-3183-ibis-budget-strasbourg-centre-gare-ex-etap-hotel/index.shtml>). Menimme suoraan hotelliin ja jätimme tavarat sinne ja lähdimme etsimään lounaspaikkaa. Strasbourgien sää oli todella kesäinen noin 33 celsiusta lämmintä. Söimme lounaan Ossin kanssa paikallisessa lounasravintolassa, jonka jälkeen menimme hotelliin lepäämään noin klo 16.30. Olipa upeaa levähtää ja valmistautua huomiseen Plenaryyn. Kävin läpi vielä valmistelemaani puhetta sekä PPT-esitystä, jossa esitin

Suomen Romanifoorumin kannan Progress Report –dokumenttiin. Kaiken piti olla kunnossa huomista varten, ainakin näin kuvittelin!

Miranda Vuolasranta soitti minulle noin klo 19.30 ja kertoi ERTF:n säännösten (Statuen) muuttuneen oleellisesti. Huolestuttavaa oli se, ettei reformia varten perustettu työryhmä ollut saanut osallistua sen valmistukseen, eikä sitä oltu edes konsultoitu sen taholta. Ensi

kädeltä oli vaikea saada selvää mitä kaikkea sääntömuutosehdotuksessa oli muuttunut nykyiseen verrattuna.

Miranda kertoi löytäneensä muutoksia mm: 5 artiklan kohdalla, jossa ns. perustajajäsenet jätetään pois. Samassa artiklassa ehdotetaan kattojärjestömallin jäävän kokonaan pois ERTF:n rakenteesta.

Innokkaat Suomen delegaatit (Ossi Blomerus ja Tino Varjola)

Mirandalta saamani puhelun jälkeen soitin vielä Tanja Leikas-Bottalle ja kysyin oliko hän tietoinen noista muutoksista. Hän kertoi saaneensa Statue 3 sääntömuutosehdotuksen ja kiinnittäneen samoihin asioihin huomioita.

Jouduin päivittämään puhettani aina yömyöhään saakka, jossa otin edellä mainitut asiat huomioon. Harmittelin toisaalta sitä, ettei minulla ollut riittävästi tietoa ja jouduin hyvin nopeassa tempossa reagoimaan asiaan☺

Torstai 5.9.2013

Heräsin aamulla noin klo 5.30 käymään vielä läpi puhettani ja selvittämään ajatuksiani. Hiukan hämmentyneen olon tuntein valmistauduin seminaaripäivään. Aamiaiselle menimme Ossin kanssa noin klo 7.00.

Menimme taksilla Euroopan Neuvostoon, rekisteröidyimme ja menimme odottavalla, mutta toisaalta hämmentyneenä mielellä Statuen juuri tehdyistä muutoksista ERTF:n täysistuntoon (Plenary Assembly).

Opening Ceremony

9.30 a.m. to 10.15 a.m.

Key-note address by:

- **Mr. Rudko Kawczynski**, President of the European Roma and Travellers Forum
- **Mr. Nils Muiznieks**, Human Rights Commissioner of the Council of Europe
- **Mr. Rauno Merisaari**, Ambassador for Human Rights, Ministry for Foreign Affairs of Finland

Avajaisistunnon puheenvuoron aloitti ERTF:n foorumin puheenjohtaja Rudko Kawczynski. Hän oli puheenvuorossaan (yli)kriittinen ja syytti Euroopan Neuvostoa siitä, että se on tehnyt hyvin vähän, itse asiassa ei oikeastaan mitään romanien elämäntilanteen parantamiseksi ja kuinka romanivastaisuus (antigypsyism) Euroopassa on lisääntynyt vastuuttomien poliitikkojen ja median kampanjoinnin (hate speech) vuoksi. Rudkon mukaan Euroopan Neuvoston ja ERTF:n kumppanuussopimuksesta ei hänen mukaansa ole ollut romaneille samoin kuin ERTF:lle paljoakaan hyötyä.

Rudkon olisi pitänyt tasapuolisuuden vuoksi kertoa myös EU:n yhteisestä ponnistuksesta romanikysymysten hoitamisessa. Olin kesäkuussa (27.6) Brysselissä The Roma Platform –tapahtumassa, jossa EU-komissaari Viviane Reding piti erittäin hyvän ja rohkaisevan puheen (http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-13-580_en.htm?locale=en). Hän kertoi Eurooppalaisesta yhteisestä romanistrategiasta hyvin lämpimästi ja sydämellisesti. Samalla hän rohkaisi romanijärjestöjä painostamaan viranomaisia/hallitusta (to push up) soveltamaan EU:n yhteistä romanistrategiaa.

Toisen puheenvuoron käytti ihmisoikeusvaltuutettu Nils Muiznieks, joka kertoi hyvin avoimesti Euroopan romaniyhteisöä kohtaavista ongelmista ja toivoi säännöllistä yhteistyötä ERTF:n kanssa.

Hän nosti haasteena ERTF:n osallisuuden lisäämisen ja rakentamaan yhteistyötä EN:n kanssa.

Ihmisoikeussuurlähettiläs Rauno Merisaari piti lämpimän ja rohkaisevan puheenvuoron. Hän kertoi myös avoimesti Suomen odotuksista ERTF:n uudistuslinjauksen suhteen (Progress Report).

First Session – Order of Business, Chairman’s Speech, and Plenary Report

10.15 - 12 noon

All sessions are chaired by: **Mr. Dimitar Georgiev** and/or **Mr. Ljuan Koko**

- Determination of the quorum
- Presentation of motions for the agenda
- Adoption of the Agenda
- Adoption of the minutes of the 2012 Plenary Assembly
- Presentation of the 2012 Financial Report by Mr Gheorghe Raducanu
- Presentation of the Report from the Internal Financial control by Mr. Samka Ibraimovski and Mr. Matthäus WEISS
- Adoption of the 2012 Financial Report & Report from the Internal Financial control
- Nomination of External Audit Company for 2013

Avajaisistunnosta siirryttiin varsinaiseen asialistaan, jossa hyväksyttiin kokouksen asialista, edellisen vuoden täysistunnon (Plenaryn) pöytäkirja sekä esiteltiin vuoden 2012 tilinpäätös sekä tilintarkastuskertomus.

Tuloslaskelman ja tilinpäätöksen esittäminen sekä niiden hyväksyminen

ERTF:n rahastonhoitaja Gheorghe Raducanu esitteli hyvin valmistellun talousselvityksen vuoden 2012 taloudesta. Hänen huomionsa kiinnittyi toiminnan hyvin rajallisiin taloudellisiin resursseihin. Suppean tuloslaskelman mukaan ERTF:n raha menee käytännössä kokousten järjestämiseen. Kysymys nousee entäpä toiminnan sisältö, voiko kaikki raha mennä vain kokoustamiseen? Tämä kysymys nousee väkinkin mieleen, koska varsinaisen toiminnan kohdalla ei tuloslaskelmassa ollut paljoakaan euroja, tuskin lainkaan.

Gheorghe Raducanu nosti esille useaan kertaan sen kuinka Suomi ei ole tukenut foorumin toimintaa vuoden 2009 jälkeen. Hän jätti kertomatta kuitenkin sen, ettei yksikään muu jäsenmaa ole koskaan tukenut sen toimintaa foorumin olemassa sen voimassa olon aikana.

Tuloslaskelmasta ilmeni kuitenkin se, että Suomi on antanut uudistusta valmistelleelle, neljä kertaa kokoontuneelle työryhmälle rahaa vuonna 2012 yhteensä 40 700 euroa, josta siirtyy vuodelle 2013 yhteensä 13 779 euroa. Minua harmitti (oikeastaan ihan suututti Suomen puolesta) kun Gheorghe Raducanu viittasi useaan kertaan, ettei Suomi tue enää foorumia taloudellisesti. Sen tähden esitin ”diplomaattisesti” Suomen delegaattina ERTF:n hallitukselle kysymyksen, miksi Suomen tuki on loppunut ja miksi ylipäänsä vain Suomi on foorumia tukenut, onko muilta mailta haettu rahaa ja onko foorumilla rahoitusstrategiaa? Tähän kysymykseen en saanut kunnon vastausta, paitsi ”we don’t want to have a conflict here in Plenary”. Olisin toivonut kysymykseni nostavan foorumin oman vastuun asiassa.

Esittämäni kysymyksen lisäksi myös IRU:n edustaja Gallius kysyi miksi miljoonien euron budjeteilla toimivat eurooppalaiset romanijärjestöt eivät auta ERTF:iä varainhankinnassa ja miksi Suomen edustaja Miranda Vuolasranta ei ole auttanut saamaan rahaa Suomelta?

Tässä vaiheessa puheenjohtaja Rudko Kawczynski osallistui keskusteluun ja hänen mukaansa foorumin budjetti pienenee vuosi vuodelta romanivastaisen politiikan vuoksi.

Lunch Time

12 noon to 2 p.m.

Minut oli kutsuttu Suomen suurlähetystöön lounaalle. Sinne oli kutsuttu noin kymmenkunta romanijohtajaa eri järjestöistä. Isäntänä toimi Suomen suurlähettiläs Pekka Hyvönen isännöi todella taitavasti ja onnistui luomaan hyvän ja rennon ilmapiirin lounaalle.

Päivälliskeskustelussa keskusteltiin aamupäivän ohjelmasta sekä yleisestä romanien tilanteesta Euroopassa sekä sivuttiin myös ERTF:n jatkoa. Pyysin pienen puheenvuoron, jossa pohdin ERTF:n roolia eurooppalaisten romanijärjestöjen voimaannuttamisesta mm. ihmisoikeustyöhön kouluttamista sekä järjestöjen kapasiteetin vahvistamista (taloushallinto, eettiset kysymykset jne.).

Second Session – Activity in 2013 & New organizational structure

2 p.m. to 5.30 p.m.

- Presentation of the Activities in 2013 by the Members of the Executive Committee
- Presentation of the Progress Report
- Presentation of the new organizational structure
- Voting on modification of the ERTF Statute

Itäpäivän teema rakentui foorumin toiminnan (Activities) sekä reformin (Progress Report sekä Statute) esittelyyn

ERTF:n sihteeri Robert Rustem esitteli sihteeristön osalta toiminnan painopisteitä vuoden 2013 alkuvuoden osalta. Robert Rustemin kertoi sihteeristön saaneen myös toisen henkilön työskentelemään (nimi meni ohitse). Hän kertoi sihteeristön tavanneen useita EN:n eri toimielimiä, joissa on pohdittu kuinka EN sekä ERTF voisi parantaa yhteistyötä. Yhteistyön linjauksia käsittelevä manuaali julkaistaan syksyn aikana.

ERTF on panostanut tiedottamiseen mm: päivittämällä nettisivunsa ja aloittanut uutiskirjeen lähettämisen. Tämä on ollut hyvä ja tarpeellinen uudistus. Näin ERTF:n viestinnän laatu sekä laajuus paranee. Robert kertoi yhteistyön lisääntyneen useiden eri yhteistyötahojen kanssa esimerkiksi Open Society Justice Initiativin (OSJI) kanssa yhteinen näyttely romanilasten koulunkäynnin vaikeuksista (segregaatio) sekä ERGO-verkoston kanssa yhteinen väkivallan vastainen kampanja. Sihteeristö on tukenut myös uudistustyöryhmää. Robert kertoi myös ERTF:n uskottavuuden lisääntyneen.

Kun kuuntelin Robertia ja hänen myönteistä kerrontaa ERTF:n toiminnasta, niin ajattelin ERTF:n menevän toiminnallisesti oikeaan ja hyvään suuntaan. Pidän Robertin selkeästä esiintymisestä, hän herättää luottamusta ja tuntuu olevan oikea mies paikallaan☺

ERTF:n reformiuudistukset, niiden esittely ja äänestys

ERTF:n hallitus ilmoitti että täysistunnossa käsitellään sääntömuutoksia osana foorumin reformia. Rudko Kawczynski puhui pitkässä puheenvuorossaan reformin tarpeesta ja samalla hän perusteli esillä olevien sääntömuutosten (Statue) tarpeellisuutta.

Yllätyin ja hämmennyin sitä kun hän sanoi, että koko ERTF lakkaa olemasta jos delegaattit eivät nyt äänestä uudistusten puolesta. En oikein ymmärtänyt hänen perusteluaan. Hän viittasi olemassa oleviin sääntöihin, joidenka mukaan maadelegaattien mandaatit loppuvat kahteen kauteen. Hän ei antanut delegaateille valinnan varaa vaan, joko äänestää uudistusten puolesta tai lopettaa ERTF:n toiminta. Statue, jonka olimme etukäteen saaneet oli nykyisillä säännöillä. Saimme juuri ennen kokousta (jossa asia päätetään) kolmannen sääntömuutosehdotuksen uudistetuista säännöistä kommenttiversiona, josta oli helppo nähdä mitkä kohdat olivat muuttuneet. Olisinpa saanut tämän ajoissa! Muutokset koskivat mm: 5 artiklan kohdalla ERTF:n rakennetta siten, että a) kansallinen kattojärjestömalli jää kokonaan pois sekä b) perustajajäsenistä koostuva eettinen työryhmä. Tämä tarkoittaa sitä Suomi joutuu jäämään foorumista pois, jollei he liity johonkin kansainväliseen romanijärjestöön ja sitä kautta pääse osallistumaan.

Suomen, Irlannin ja Ukrainan maadelegaattit kyseenalaistivat sääntömuutokset ja olisivat halunneet lisää aikaa niiden valmisteluun. Kun Rudko Kawczynski oli briiffanut asian hyvin ympäripyöreästi, niin kokouksen olisi pitänyt välittömästi äänestää sen puolesta. Sääntömuutoksen käsittely ei ollut hyvän kokouskäytännön ja hallinnon mukaista. Sen käsittelyyn oli varattu aikaa vain noin puoli tuntia. Ukrainalainen kokousdelegaatti sanoi, että delegaateille ei annettu minkäänlaista mahdollisuutta vaikuttaa ehdotettuihin sääntöihin, koska ne lähetettiin niin myöhään tiedoksi. Itse asiassa materiaali piti ladata internetistä ja sieltä sai ladata vain olemassa olevat säännöt, joista ei voinut tietää mitä muutoksia oli tulossa. Kun kysyin IRU:n Stanislaw *Stankiewiczilta* oliko hän saanut kokousdokumentit, lähinnä uudistetun sääntömuutosehdotuksen ajoissa, niin hän sanoi ettei ollut saanut, eikä osannut hakea niitä ERTF:n sivuilta.

Epäselväksi jäi myös se, ketkä sääntömuutostyöryhmän työhön osallistuivat ja miksi mandaateilla valittu työryhmä ei siihen osallistunut, eikä heitä edes konsultoitu asian

suhteen. Ihmettelen myös sitä, miksi jäsenjärjestöjä ei kuultu eikä osallistettu prosessin aikana esimerkiksi kuulemisilla, näin reformin omistajuus olisi voinut lisääntyä?

Kun Rudko Kawczynski avasi kokouksessa keskustelun sääntömuutoksesta niin hän samalla rajasi puheenvuorojen pituuden vain yhteen minuuttiin ja nekin vain kysymyksille! Varsinaiselle keskustelulle ei annettu tilaa ja näinkin tärkeästä asiasta piti äänestää? Kyllä siinä demokratia tuntui olevan aika kaukana!

Olin valmistellut omasta mielestäni hyvän ja rakentavan puheenvuoron, jota en kuitenkaan saanut esittää. Olin pyytänyt puheenvuoron etukäteen ja toimittanut sihteerille muistitikussa PPT-esityksen, jotta kaikki olisi varmasti kartalla, se kiellettiin. Sain luvan vain minuutin ja esittää vain kysymyksiä. Tein sen verran omavaltaisesti, etten tyytynyt puhumaan yleisön joukosta vaan menin kokousväen eteen puhujapaikalle. Kyllä harmitti!

Nostin lyhyessä (noin 3 minuutin) puheessani esille seuraavaa: Ensiksikin totesin olevani hyvin hämmentynyt koska meidät ”pakotetaan” hyväksymään sääntömuutosehdotus ilman että tiedämme mitä siinä oikeasti on. Toiseksi, kysyin kokousväeltä a) kuinka oli moni heistä oli etukäteen lukenut asiakirjat (vain muutama käsi nousi) ja b) kuinka moni heistä oli käsitellyt asiat oman järjestön hallituksessa, että olisi yhteinen näkemys? Sen jälkeen ehdotin kokoukselle äänestettäväksi, että a) kattojärjestömalli pidetään ERTF:n rakenteessa b) myös perustajajäsenet pidetään mukana c) lisätään siihen donorit sekä d) lähetetään se mandaateilla olevalla työryhmälle käsiteltäväksi ja he lähettäisivät sen käsiteltäväksi järjestöille kommentoivaksi ja sen jälkeen se hyväksyttäisiin. Kysyin myös sen, että kuinka voimme äänestää asiasta, josta emme tiedä mitään? Lyhyiden kriittisten kysymysten jälkeen Rudko sanoi jotain sellaista, että Suomi on aina vastahangassa (tai jotain siihen suuntaan).

Itse äänestystapahtuma oli mielenkiintoinen. Puheenjohtaja (nimeä en muista) kysyi kuinka moni delegaateista äänestää puolesta ja sen jälkeen kuinka moni vastaan. Hän unohti tarkentaa mistä äänestetään siis, että äänestetäänkö a) sen puolesta että sääntömuutos säilytetään ennallaan b) lähetetään se työryhmälle uudelleen käsiteltäväksi c) kattojärjestöt pysyisivät edelleen foorumin rakenteessa vai d) jotain muuta. Joka tapauksessa 51 delegaattia äänesti puolesta ja 4 vastaan (Suomi, Englanti, Irlanti ja Ukraina). Joku delegaateista kysyikin mistä me oikein äänestettiin. Sanoin tämän asian mm. rahastonhoitaja Gheorghe Raducanulle sekä itse puheenjohtajalle. He eivät olleet huomanneet asiaa. Sanoin, että sen voi tarkistaa nauhalta, ettei puheenjohtaja kertonut minkä asian puolesta äänestetään☺

In Memoriam – Mr. Kasum Cana

5.30 p.m. to 6 p.m. Foyer of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe
Exhibition of graphics from Mr Kasum Cana, former delegate of the ERTF from Croatia

Äänestysfarssin jälkeen olin hyvin pettynyt ja hämmentynyt. Menimme kokousrakennuksen alakertaan, tuloaulaan, jossa oli erään entisen romanidelegaatin (Mr. Kasum Cana) näyttely.

Kokoonnuimme näyttelytiloihin delegaatteina muistelman ja kunnioittamaan toisen maailmansodan uhreja. Kuuntelimme puheen ja vietimme hiljaisen hetken heidän muistolleen.

Reception

6 p.m. to 8 p.m.

25, rue Schweighauser (2e étage)

Varsinainen kokouspäivä päättyi noin klo 18.00. Olimme Ossin kanssa tosi väsyneitä. Pääni oli hiukan pyörällä päivän tapahtumista, emme olisi enää jaksanut emmekä ollut ”juhlatuulella” lähteä yhteiseen illanviettoon (18.30-20.00). Olisimme halunneet mennä hotelliin lepäämään ja pohtimaan päivän tapahtumia. Ehdin keskustelemaan Tanja Leikas-Bottan kanssa äänestyksen jälkeen ja totesimme, että olisi hyvä keskustella vielä henkilökohtaisesti Rudkon kanssa äänestystapahtumasta.

Menimme Ossin kanssa iltavastaanotolle, jonka järjesti Gheorghe Raducanu paikallisen romanijärjestön tiloissa. Siellä oli hyvä tarjoilut. Sain mahdollisuuden keskustella Rudkon kanssa ja kysyinkin häneltä suoraan äänestysprosessista ja selvitin sitä, että olisimme halunneet ajoissa sääntömuutoksen kommenttiversio, jotta olisimme ehtineet sen käsittelemään. Hän selitti asiaa minulle siten, että heidän oli kiire saada reformiuudistus päätökseen, jotta he foorumi saisi kumppanuussopimuksen. Myös IRWN:n Soraya Postin mukaan kumppanuussopimuksen ehtona oli reformin hyväksyminen. Olen samaa mieltä, että kumppanuussopimus edellyttää reformin hyväksymistä, mutta sääntömuutosehdotus ei mennyt hyvän kokouskäytännön mukaisesti, eikä kaikki muutokset olleet demokraattisia. Raskas päivä oli nyt takanapäin ja nyt hotellin vuodeksi kutsui lepäämään ja aina unten maille☺

Perjantai 6.9.2013

Nousimme Ossin kanssa ajoissa ylös ja kävimme aamiaisella. Mielenkiinnolla odotimme uutta seminaaripäivää☺ Halusimme kokeilla myös julkista liikennettä ja taksin sijasta menimmekin raitsikalla kokouspaikkaan <http://en.strasbourg-europe.eu/council-of-europe,2090,en.html>, näin jätimme pienemmän hiilenjalanjäljen☺

Third Session - Defining priorities in accordance with the new organizational structure

9.30 a.m. to 12.30 p.m.

Address by **Mr. Jeroen SCHOKKENBROEK**, Special Representative of the Secretary General for Roma issues

Romaniasiidien erityisasiantuntijana Jeroen Schokkenbroek

(<http://www.humanrightseurope.org/2013/04/on-the-record-jeroen-schokkenbroek-special-representative-on-roma-issues/>)

rohkaishi heti aamutuimaan ERTF:iä nostamaan aktiivisesti romanikysymykset esille (laajasti eri foorumeille), mutta samalla hän totesi, että toiminnalla pitäisi oltava riittävän vahva perusta (Statue).

Hän korosti myös avoimuuden sekä osallisuuden lisäämistä, jotka ovat avainkysymyksiä uskottavuuden kannalta. Schokkenbroekin mukaan

vahva ja uskottava ERTF voisi lisätä Euroopan romaneiden osallisuutta sekä omistajuutta suhteessa ERTF:iin ja samalla Euroopan Neuvosto saisi hyvän ja luotettavan yhteistyökumppanin foorumista☺

Iloitsin Jeroen Schokkenbroekin avoimesta ja rohkaisevasta puheenvuorosta. Hän toi hyvin lämpimästi viestinsä kokousväelle☺ Sen jälkeen siirryimme työryhmiin.

Ennen työryhmiin siirtymistä entinen EN:n virkamies Henri Scicluna tuli luokseni ja palasi vielä eiliseen äänestykseen.

Hän tuli kiittämään lyhyttä puheenvuoroani ja sanoi olevansa kanssani samaa mieltä, että kokous ”pakotettiin ” hyväksymään sääntömuutosehdotus ilman kunnollista käsittelyä ja siitä, että asia on pitäisi valmistella kunnolla, ajan kanssa.

Keskustelua Henri Sciclunan kanssa Statuen äänestyksestä

Delegates are invited to work in small working groups:

Working group I: Migration

Working group II: History, Language and Culture

Working group III: Women & Elderly

Working group IV: Youth Participation

Working group V: Religion, Travellers and Social Protection

Iloitsin aamupäivän teemoista, koska ne olivat strategisia ja sisälsivät haasteen/odotuksen ERTF:n toiminnan kehittämistä. Delegaatit saivat itse valita mihin työryhmään he osallistuvat, itse asiassa nyt oli jopa viisi eri teemaa, josta jokainen sai valita kiinnostuksensa mukaan.

Kaikki teemat tuntuivat mielenkiintoisilta, mutta valitsin kuitenkin työryhmä V, jonka teema liittyi uskontoon sekä sosiaaliturvaan. Tämä siksi, koska a) uskonnolla on suuri yhteisöllinen merkitys romaniyhteisössä ja b) sosiaaliturva puuttuu tai on hyvin heikko Euroopan romaniyhteisössä.

Työryhmän puheenjohtajana toimi GATIEF:n May Bittel. Hän on Sveitsin delegaatti ja toiminut romanityössä kymmenien vuosien ajan. Aivan aluksi IREM:n (International Roma Evangelical Mission) Lars Dimitri Ruotsista alusti työryhmän työskentelyä kertomalla uskonnon merkityksestä sekä sen vaikutuksesta romaneihin. Keskustelimme uskonnosta ja totesimme, että romanit syrjäytyvät myös monien kirkkojen sekä seurakuntien toiminnasta.

Lars Dimitri ja Mye Bittel keskellä

Omassa puheenvuorossani kerroin kuinka Suomen romanit ovat saaneet kokea voimaantumista seurakunnissa, koska heihin on luotettu ja ovat saaneet vastuuta eri tehtävissä. Seurakunnissa koettu yhteisöllisyys on ollut myönteinen asia. Pohdin omassa puheenvuorossa myös sitä, voisiko seurakunnat olla myös eri romanijärjestöjen yhteistyökumppaneita tarjoten esim. tiloja (tapahtumat, leirit, koulutukset jne).

Seurakunnan olemukseen kuuluu Jumalan rakkauden välittäminen, joka usein tapahtuu diakoniatyön kautta. Romaniyhteisö on rikkinäinen, kokenut useita pettymyksiä ja siksi näimme seurakuntien sekä järjestöjen yhteistyöllä mahdollisuuksia. Muistutin vielä omassa puheenvuorossani, ettemme saa käyttää avustustapahtumaa käännyttämisen (vallan) välineenä eikä avunantamisen ehtona vaan osoitettava Jumalan rakkautta, ilman taka-ajatuksia (käännytys).

Olimme työryhmässä noin kello 12.00 saakka. Emme pystyneet olemaan koko viimeistä päivää kokouksessa, matka-aikataulumme takia. Palasimme hotelliin paikallisella

raitsikalla. Söimme lounaan pienessä lounasravintolassa aivan hotellimme vieressä. Nyt oli kotiin paluun aika. Pakkasimme kamamme ja lähdimme ilolla rautatieasemaa kohden. Olisin toivonut pystyvänä olemaan myös viimeisen päivän kokonaisuudessaan, mutta työesteiden takia minun oli oltava Suomessa jo lauantaina. Plenaryn yhteistä resoluutiota en ole vielä saanut, olen käynyt ERTF:n sivuilla useita kertoja sitä katsomassa, mutta se valmistunee ajallaan☺

Päätimme Ossin kanssa palata takaisin junalla (Strasbourg-Frankfurt). Olimme edellisenä iltana ostaneet junaliput ja junamme lähti noin klo 14.00. Junamatka oli todella miellyttävä verrattuna bussimatkaan, jouduimme kerran vaihtamaan junaa ja olimme perillä Frankfurtissa noin klo 16.00.

Ehdimme hyvin hoitamaan turvatarkistukset ja lentomme lähti ajoissa ja olimme Suomessa perjantai-iltana noin klo 23.00 ja kotona Lahdessa noin klo 1:30. Matkassa parasta on kotiinpaluu☺

delegaatit Strasbourg'n rautatieasemalla

ERTF:N PLENARYN OHJELMA JA JOHTOPÄÄTÖKSET:

- Liite 1. 2013 Plenary Assembly Draft Annotated Agenda
- Liite 2. Sääntömuutosehdotus kommenttiversio

MATKAN TUOTOKSET

1. ERTF:n Plenaryyn osallistuminen Suomen delegaattina
2. osallistuminen ERTF:n hallituksen valmisteleman uudistusohjelman käsittelyyn (sääntömuutokset sekä kehityssuunnitelma) sekä äänestäminen
3. Keskustelut mm: Rudko Kawzynski, Georghe Raducanu, Robert Rustem jne.
4. verkostoitumista delegaattien kanssa (mm. May Bittel)

POHDINTAA:

- a) ERTF:n toiminnasta on tehty evaluaatio, jonka perusteella on laadittu kehityssuunnitelma (Progress Report). Itse olisin toivonut, että evaluaatiota olisi enemmän avattu (nyt tuskin lainkaan) ja nostettu esiin löydökset (findings) sekä suositukset (recommandations). Myös varsinaista Progress Report asiakirjaa avattiin hyvin vähän, olisin toivonut evaluaation kunnollista avaamista
- b) Evaluaatio on kuitenkin vaikuttanut positiivisesti foorumin toimintaan. Kun kuuntelin Robert Rustemin esitystä, niin täytyy todeta, foorumi on tehnyt ”ryhtiliikkeen” ja se on parantanut toimintaansa tämän vuoden aikana. Evaluaation jälkeisen ”näytön paikan” lisäksi (positiivinen paine) myös lisähenkilöresurssi sihteeristöön on

- parantanut toimintamahdollisuuksia. Tiedotus on parantunut mm. nettisivut sekä ensimmäinen infokirje saapui ennen Plenaria ☺
- c) En tiedä kuinka kokoukseen oli/on kutsuttu muita mahdollisia yhteistyötahoja, mutta voisin nähdä sen yhtenä mahdollisuutena parantaa yhteistyömahdollisuuksia ☺
 - d) Olin myös hämmentynyt siitä, että Suomen hallituksen fasilitoimassa työryhmässä, jonka tehtävänä oli valmistella uudistusreformia evaluaation pohjalta, ei kuitenkaan toteutunut suunnitellusti. Nimittäin sääntömuutosehdotus (Statue), joka jaettiin delegaateille oli kolmas versio, eikä Mirandan mukaan työryhmä saanut osallistua siihen laisinkaan. Sain kuitenkin sellaisen mielikuvan, että Statue olisi valmisteltu työryhmässä, näin ei kuitenkaan ollut. Voi olla, etten kuunnellut kaikkea riittävän tarkasti tai ymmärsin jotain väärin, mutta kuitenkin em. mielikuva syntyi?
 - e) Vielä hämmentyneempi olin siitä, ettei a) sääntömuutosehdotusta avattu delegaateille riittävästi (vain jaettu kommentivrs, ennen äänestystä) sekä b) emme saaneet käydä asiasta kunnollista keskustelua. Mielestäni delgaatit ”pakotettiin” äänestämään sen puolesta, vaikka kokousteknisesti he eivät varmaan edes tienneet minkä puolesta he äänestivät ☺
 - f) Ihmettelen vielä sitä, että Progress Report korostaa avoimuuden, läpinäkyvyyden sekä osallisuuden lisäämistä, niin kuinka se voi lisätä demokratiaa, jos hallituksen jäsenet nimetään suoraan ilman äänestystä?
 - g) Suuri kysymys on kumppanuussopimuksen jatko, voiko sitä jatkaa ja millä ehdoilla jos asiat viedään väkisin läpi Plenarissa vai onko se vain ”hyväksyttävää politiikkaa”? Joka tapauksessa EN:n sekä ERTF:n välisen kumppanuussopimuksen valmistelu on tehtävä huolella sekä valvottava sen toteutumista.
 - h) Onko Suomi luvannut ERTF:lle tukea vuodelle 2013, jos niin paljonko ja mihin se kohdennetaan? Entäpä Raducanun mainitsema vuoden 2012 ylijäämä, siirtyykö se automaattisesti vuodelle 2013?
 - i) Erityiskiitokset Tanja Leikas-Bottalle hänen antamastaan tuesta ja näkemyksistä. Hänen kanssaan sain heijastella ajatuksia Plenarysta

JATKOTOIMENPITEET:

- 1) Yhteinen palaveri FRF:n sekä ihmisoikeussuurlähettiläs Rauno Lehtisaaren sekä muiden UM:n edustajien kanssa, jossa pohdimme ja mitä FRF voi tehdä jne...
- 2) Matkan raportointi Suomen romanifoorumin hallitukselle
- 3) Statuen sekä Progres Reportin kääntäminen suomenkielille
- 4) Uuteen kumppanuussopimukseen tutustuminen
- 5) Jos ja kun seuraava matka Plenaryyn (2014) tehdään niin a) edustajan valinta on tehtävä riittävän ajoissa, että voimme tilata matkat riittävän etukäteen, näin saamme ne edullisemmin sekä b) delagaatin hyvä briiffaus sekä c) mahdolliset ehdotukset (proposals) voisimme lähettää kirjallisesti etukäteen ☺

Suomen romanifoorumin puolesta

Tino Varjola

Lahti 23.9.2013